

**Комунальний заклад «Полтавський Палац дитячої та юнацької
творчості Полтавської міської ради»**

**«STORYTELLING – технологія
неформального навчання»
(ВИСТУП НА ЗАНЯТТІ ШПМ «Світоч»)**

Підготувала:
методист
Швець О.І.

Полтава, 2021

Мета: розширення знань педагогів про «STORYTELLING», як технологію неформального навчання.

Надання можливості кожному педагогу самоактуалізуватись, підвищувати свій професійний рівень, креативно підходити до вирішення педагогічних завдань.

План

I. Вступ

II. Висвітлення основних питань теми:

- а) «STORYTELLING» – історія про історію;
- б) поняття «STORYTELLING»;
- в) історія виникнення сторітеллінгу;
- г) структура техніки сторітеллінгу;
- д) алгоритм створення історій для сторітеллінгу;
- е) види сторітеллінгу;
- є) види педагогічного сторітеллінгу;
- ж) функції сторітеллінгу;
- з) необхідний мінімум ідеальної історії сторітеллінгу;
- и) результати роботи за методом сторітеллінгу;
- і) правила успішного сторітеллінгу;
- ї) п'ять основних сюжетів сторітеллінгу.

III. Висновки

IV. Список використаних джерел

Словесна творчість -
це могутній засіб
розумового розвитку
людини, перед якою
відкривається світ...
В.О. Сухомлинський

Сучасне суспільство змінюється досить швидко, важко прогнозувати навіть найближче майбутнє. Тому неможливо передбачити, які знання можуть знадобитися дитині в житті, а які – ні.

Пошук нових інноваційних методів навчання є структурними компонентами формування ключових компетентностей сучасного педагога.

Реформування галузі освіти потребує змін самого педагога, який із джерела знань має стати наставником і помічником вихованця у виборі власного освітнього напрямку, допомогти йому виявити і розвинути власні таланти.

Для того, щоб мати можливість запропонувати вихованцям вибір, в нагоді стане власний досвід і знання. У кожного педагога є своя скринька інструментів, якими він користується у роботі. Технології продовжують розвиватись і їх потрібно розуміти. Перевага в тому, що нові технології є новими як для новачків, так і досвічених педагогів. Запрошую всіх розширити свою скриньку інструментів і спробувати нові способи викладання, яких ви ще не пробували. Оскільки нові технології продовжуватимуть з'являтися, навчання і при звичаювання до них є надзвичайно необхідними. Педагог, повинен завжди бути готовим до змін та до професійного зростання.

Слово – це наш найважливіший педагогічний інструмент, його нічим не заміниш. Навчальний матеріал, поданий у вигляді цікавої захоплюючої історії, сприяє розвитку особистісних якостей, демонструє унікальність уяви кожної дитини, дозволяє проявити активність та творчість. Оскільки сучасні діти багато часу проводять онлайн, реальне спілкування стає мистецтвом, якому потрібно навчати. Ось тут, і приходиться на допомогу неординарний метод навчання – сторітеллінг.

Сторітеллінг – це історія про історію. Жив – був Сторітеллінг. Він був невеличкого зросту, худорлявий. Полюбляв вдягатись яскраво і неординарно, так, щоб привертати увагу до себе. Але більш за все любив Сторітеллінг розповідати історії. Героями його історій він був сам або його друзі,

предмети, які його оточували, тварини і рослини, які він бачив щодня. Інколи він розповідав історії про те, що прочитав у книжках або придумав сам.

Коли Сторітеллінг розповідав історію, то вигляд його змінювався. Він ставав немов вищим. Його голос приваблював і заворожував слухачів, примушував переживати емоції, як під час перегляду цікавого фільму. Слухачі ніколи не йшли, не дослухавши до кінця. Його історії були не тільки цікавими, а й повчальними.

Так би і жив Сторітеллінг далі тихо й спокійно, але люди почали переказувати його історії і зробили його ім'я відомим. Але не всім вдалося розповідати так цікаво і емоційно, як це виходило у автора. Тому Сторітеллінг вирішив розповісти про себе, поділитися своїми секретами та досвідом.

«**STORYTELLING**» (story – історія; telling – розповідати) – це ефективний метод донесення інформації до аудиторії шляхом розповідання смішних, зворушливих або повчальних історій з реальними або вигаданими персонажами. Ця методика була розроблена та успішно випробувана Девідом Армстронгом, головою міжнародної компанії Armstrong International. Сутність її проста: «Найкращий спосіб презентувати власну ідею чи себе, передати знання чи мотивувати на діяльність – розповісти історію». Під час розробки свого методу Девід Армстронг врахував той психологічний фактор, що історії більш виразні, захоплюючі, цікаві і легше асоціюються з особистим досвідом, ніж правила або директиви. Вони краще запам'ятовуються, їм надають більше значення і їх вплив на поведінку людей сильніший. Сьогодні сторітеллінг використовується не лише в бізнесі, а й в інших сферах діяльності людини: маркетингу, коучингу, ораторській майстерності. Це стало інновацією і в освіті.

Чому цей метод донесення правильної інформації ефективний у закладі позашкільної освіти? Тому що це: легке засвоєння матеріалу, розвиток уяви, подолання страху публічного виступу, налагодження стосунків з іншими вихованцями, самопізнання. Тож не дивно, що з кожним роком він стає все більше популярним.

Сторітеллінг включає в себе різні напрямки – в ньому тісно переплетені психологія і педагогіка, дидактика і акторська майстерність.

Вид історії, що використовується у сторітеллінгу залежить, як правило, від того, для якої вікової аудиторії вона призначена. Щоб вона була цікавою, то до фактів потрібні емоції.

Для того, щоб створити історію, яка захоплюватиме вихованців, насамперед необхідно придумати цікавий сюжет, вигадати героя/-їв, додати цікаві події, які підведуть до потрібних висновків. Історії можуть бути повністю вигадані, представлені у вигляді казки або ґрунтуватись на

реальних подіях, історичних фактах. Розглянемо **структуру техніки сторітеллінгу**:

- **вступ, експозиція** – основна мета цього етапу – підготувати дітей до самої історії, створюється її контекст;
- **зав'язка**– відбулось знайомство з головним героєм і вимальовується якась пригода;
- **розвиток** – герой долає перешкоди, йому допомагають друзі, герой намагається здійснити заплановане;
- **кульмінація** – це переломний момент в історії. Наприклад, було погано, ми щось зробили і стало добре або навпаки, було добре, а ми за чимось не вслідкували, і стало погано. Історії без розв'язки не цікаві вихованцям;
- **розв'язка, висновки** – їх треба озвучувати обов'язково. Досить часто з однієї історії можна зробити кілька висновків, тому треба спрямувати думки дітей у потрібне нам русло. Саме на цьому етапі треба не перейти тонку межу між висновками та повчаннями.

Пропоную зупинитись на **алгоритмі створення історій для сторітеллінгу (див. додаток 1)**.

Детально розглянемо **види сторітеллінгу та види педагогічного сторітеллінгу (див. додаток 2)**.

Види педагогічного сторітеллінгу:

- **класичний** – історію розповідає сам педагог;
- **комунікативно-активний** – вихованці приєднуються до процесу формування й передачі історії (маючи попереднє випереджальне завдання);
- **творчий** – історію пояснюють самі вихованці;
- **цифровий** - розповідь педагога доповнюють візуальними складовими частинами (відео, скрайбінг, інфографіка, mind-map). Сьогодні педагогічний сторітеллінг застосовують із активним використанням мультимедійних технологій, а отже, педагоги можуть використовувати ще й дистанційне навчання.

Які ж функції виконує педагогічний сторітеллінг? (див додаток 3).

Необхідний мінімум ідеальної історії сторітеллінгу зображено на схемі (див. додаток 4).

Кожен творчий педагог працює на результат. Якщо використовувати у роботі метод сторітеллінгу можна отримати такі результати **(див. додаток 5)**.

Технологія сторітеллінгу має велику практичну користь і є відповідним інструментом розвитку креативності особистості вихованця. До вашої уваги **п'ять головних правил успішного сторітеллінгу (див. додаток 6)**.

Існує **п'ять основних сюжетів сторітеллінгу**, які можна використовувати, змінюючи основну лінію згідно з вашими потребами.

1. Класичний

Структура: головний герой – ціль – перепони на шляху до цілі – подолання проблеми – результат. Підходить до мотивації, пояснення процесів або явищ, вибору шляхів розв'язання певних проблем чи задач.

2. Боротьба з монстром

Структура: головний герой – ціль – зустріч з дуже сильним монстром – боротьба та перемога – досягнення цілі. Підходить як мотивація для навчання.

3. Історія Попелюшки

Структура: герой – незвичайна ситуація – поява проблем (або ворогів) – втручання чарівного помічника – щасливе вирішення ситуації. Підходить для мотиваційних промов, пояснення або порівняння процесів та явищ, опису еволюційних змін в певних сферах життя, вибору виду вирішення задач.

4. День байбака

Структура: герой – ціль – дії героя та повернення до початкової точки – вибір правильної стратегії дій – досягнення мети. Підходить для проведення роботи над помилками.

5. Квест

Структура: герой – ціль – зміна кількох локацій та вирішення в кожній з них певних задач – почергове досягнення міні-результатів –тріумф. Підходить для моделювання проблемних ситуацій, вирішення аналітичних задач, закріплення набутих навичок та вмінь.

На заняттях гуртка важливо не тільки розповідати історії, але й давати можливість вихованцям створювати їх самостійно. Для кожної дитини важливо навчитися розповідати історії на аудиторію, щоб мати можливість побачити реакцію слухачів. Сторітеллінг може використовуватись і як метод навчання, і як метод переконання. Дослідження ролі сторітеллінгу свідчить, що варто заохочувати цю методику викладання, тому що вона допомагає не тільки запам'ятовувати матеріал, але й збагатити усне мовлення вихованців. У сучасній освітній ситуації такий метод є варіантом неформального навчання й використовується як додатковий до академічного. Основним фактором успішності сторітеллінгу є підібрані й вчасно розказані історії.

Метод сторітеллінгу можна використовувати на заняттях у гуртках як гуманітарного напрямку, так і художньо-естетичного. Наприклад, розповідь

навчальних історій про життя і творчість письменників, поетів, художників, музикантів, театральних діячів, хореографів, співаків дає можливість їх швидко запам'ятати. Під час такої форми роботи «сухий» теоретичний матеріал розбавляється яскравими героями і динамічними подіями, утримуючи інтерес аудиторії до теми. Саме тому потрібно давати вихованцям змогу максимально виявити свої ініціативу та творчість. Для успішної організації освітнього процесу педагог повинен пам'ятати, що кожен вихованець по-своєму сприймає матеріал.

Якщо «розповідання та вислуховування історій» - природна річ для людини будь-якого віку, треба обов'язково використовувати ці прийоми у навчанні дітей.

Але переказ подій і сторітеллінг – це не одне й те саме. Тому що сторітеллінг – це створення емоційних зв'язків, за допомогою яких можна керувати увагою та почуттями слухача, загострюючи увагу на важливих речах, для того, щоб історія залишилась у пам'яті на тривалий час.

Пам'ятайте: кожна історія, почута дитиною, допоможе їй скласти уявлення про світ, у якому вона живе.

Список використаних джерел

1. Кондратьєва Н. Сторітелінг. Педагогічний метод розумового розвитку. Шкільний світ. 2020. №5/6. С. 8-38.
2. Піманкіна О., Каптан Т., Гуркаленко І. Метод сторітеллінгу в освітньому процесі школи. Шкільний бібліотекар. 2018. №14. С.4-9.
3. Піманкіна О.В., Каптан Т.М. Сторітелінг в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти. Управління школою. 2018. №1/3. С. №35-47.
4. Уваєва Н. Сторітеллінг – метод неформального навчання. Початкова школа і сучасність. 2018. №10. С. 12-17.
5. Щербина Л. Сторітеллінг. Метод формування та розвитку мовних та мовленнєвих компетентностей. Українська мова та література. 2020. №5. С. 54-63

Алгоритм створення історій для сторітеллінгу

Алгоритм створення історій для сторітеллінгу

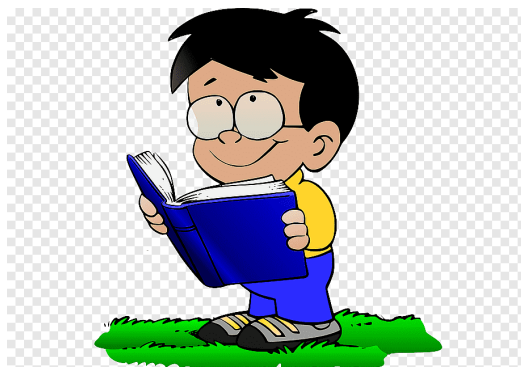
Визначитись із темою та метою заняття. Не до кожного заняття можна створити таку історію, саме тема впливає на вибір сюжету.

Розробити детальний сюжет та визначити основні події в оповіді.

Вибрати головного героя - ім`я, характер, зовнішній вигляд тощо.

Вигадати інтригу - це ключовий момент в історіях для сторітеллінгу.

Переглянути готову історію та додати метафори.

Види сторітеллінгу

Додаток 2

За способом розповіді

Розповідь на тему, запроповану педагогом

Розповідь за планом

Розповідь за запропонованим початком

Розповідь за опорними словами

Складання казки за власним сюжетом

За активністю діяльності вихованця

Пасивний сторітеллінг.
Історії розповідає педагог на початку вивчення теми для того, щоб зацікавити та вмотивувати вихованців або допомогти запам'ятати складну інформацію. У такому випадку діти пасивно слухають педагога.

Активний сторітеллінг.
Діти самостійно розповідають історії вигадані чи ті, що трапилися в житті, з певними персонажами.

Культурний – розповідає про цінності, моральність та вірування.

Дружній – ці історії об'єднують друзів, оскільки вони нагадують про певний досвід, який вони пережили разом.

Соціальний – розповідь людей одне про одного.

За тематикою розповіді

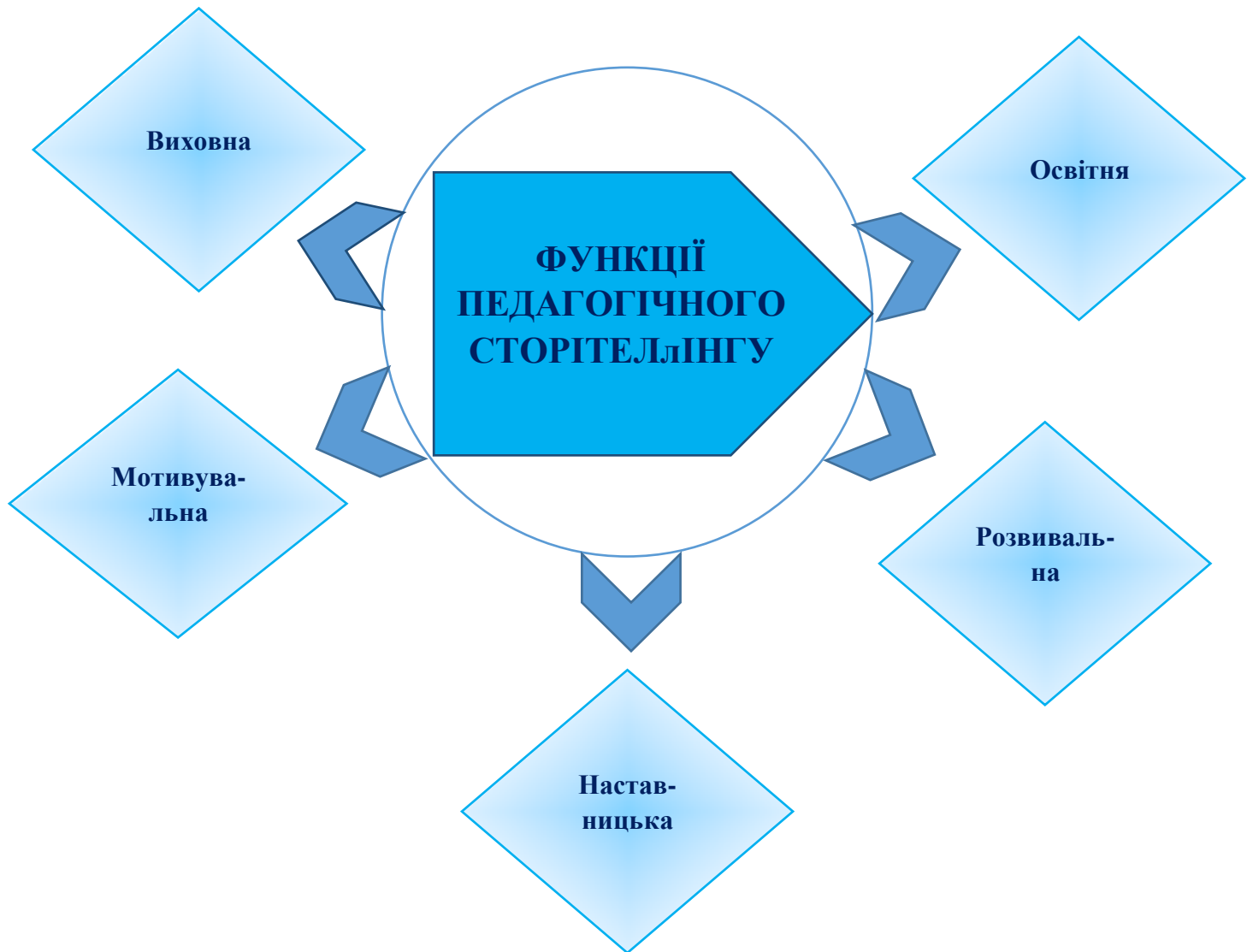
Міфи, легенди – вони відображають культуру й нагадують нам, чого в житті слід уникати аби бути щасливим.

Особистий – особисті історії розповідають про власний досвід та переживання, подібні історії допомагають зрозуміти себе, і почати розвиватися.

Jump story – усі полюбляють слухати історії про містичних істот, коли неочікуваний кінець змушує підстрибнути на стільці від страху.

Сімейний – сімейні легенди зберігають історію наших родин, ці історії передаються з покоління в покоління та мають повчальний характер.

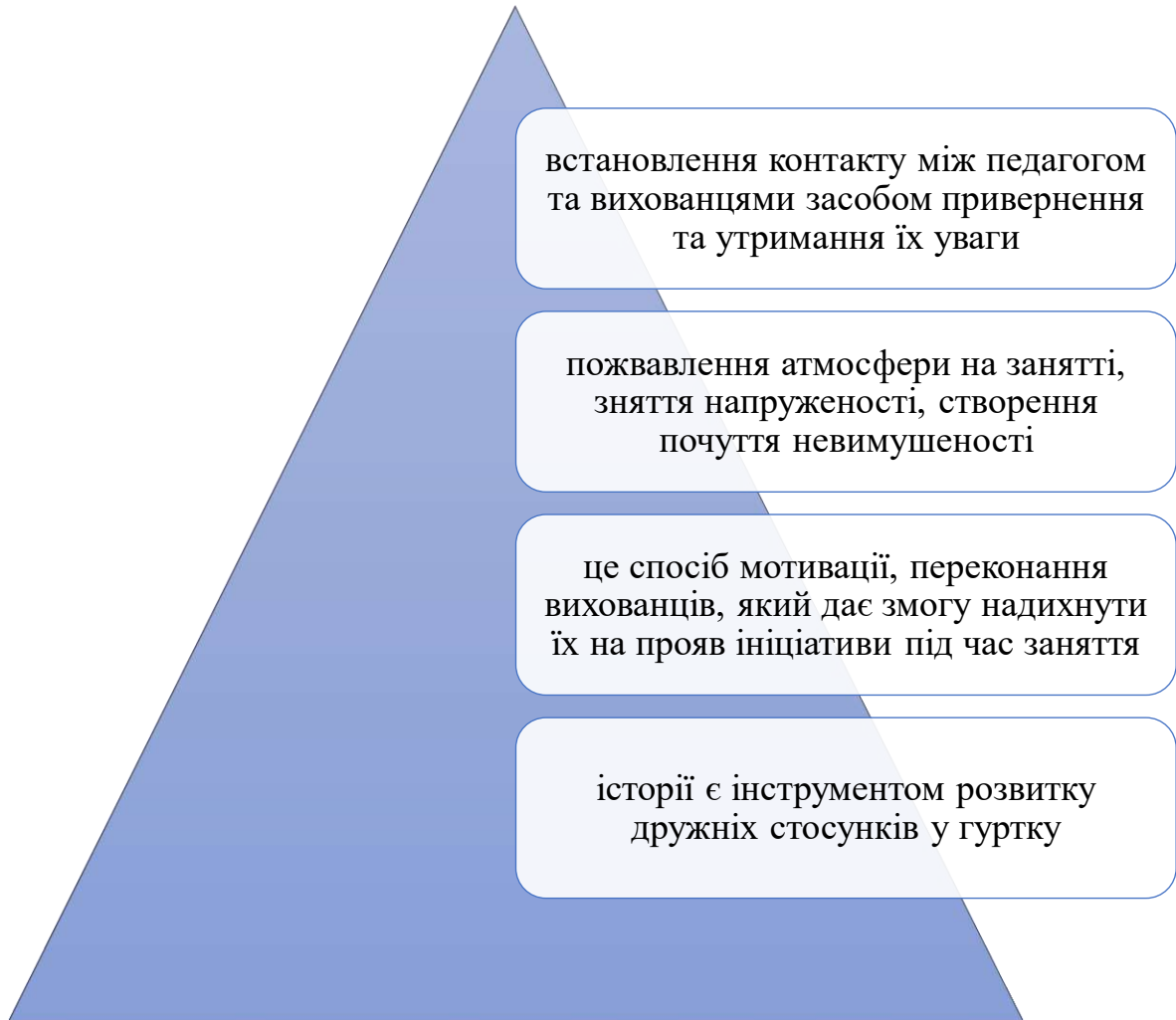
Функції педагогічного сторітеллінгу

Необхідний мінімум ідеальної історії сторітеллінгу

Якщо використовувати метод сторітеллінгу можна отримати такі результати

П'ять головних правил успішного сторітелінгу

